

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Διάρκεια εξέτασης: 3 ώρες

Εισηγητής: Άρης Σ. Χατζόπουλος

Ο Λυκούργος εισηγήθηκε *είσαγγελίαν προδοσίας* εναντίον του Λεωκράτη για τη φυγή του τελευταίου από την Αθήνα τις κρίσιμες ώρες μετά από την ήττα στη Χαιρώνεια (338 π.Χ.). Ο ρήτορας περιέγραψε ένα αθηναϊκό ψήφισμα, σύμφωνα με το οποίο θα εκρίνοντο ένοχοι όσοι λιποτακτούσαν από την πόλη εν καιρώ πολέμου. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα ο Λυκούργος εστιάζει στην ηθικά επιλήψιμη πράξη της λιποταξίας του Λεωκράτη και ζητά την καταδίκη του.

Καίτοι ύμεις τίνα τρόπον νενομίκατε περί τούτων, και πώς έχετε ταίς διανοίαις, θεωρήσατε. Άξιον γάρ όμως καιίπερ προς είδότας διελθεῖν· έγκώμιον γάρ νή τήν Άθηνᾶν είσι τής πόλεως οί παλαιοί νόμοι και τὰ έθη τών έξ άρχής ταύτα κατασκευασάντων. Οίς αν προσέχητε, τὰ δίκαια ποιήσατε, και πᾶσιν ανθρώποις σεμνοί και άξιοι τής πόλεως δόξετ' είναι. Ύμιν γάρ έστιν όρκος, όν όμνύουσι πάντες οί πολίται, έπειδάν είς τὸ ληξιαρχικόν γραμματεῖον έγγραφῶσιν και έφηβοι γένωνται, μήτε τὰ ίερά όπλα καταισχυνεῖν μήτε τήν τάξιν λείψειν, άμυνεῖν δέ τῇ πατρίδι και άμείνω παραδώσειν. Όν εί μὲν όμώμοκε Λεωκράτης, φανερώς επióρκηκεν, και ού μόνον ύμᾶς ήδίκηκεν, αλλά και είς τὸ θεῖον ήσέβηκεν· εί δέ μή όμώμοκεν, εύθύς δηλός έστι παρασκευασάμενος <ώς> ούδέν ποιήσων τών δεόντων, ανθ' ών δικαίως αν αύτόν και ύπέρ ύμῶν και ύπέρ τών θεῶν τιμωρήσαισθε.

Λυκούργου Κατά Λεωκράτους 75-77

Ενδεικτικό Λεξιλόγιο	
νομίζω (εδώ!)	νομοθετώ
διέρχομαι	εκθέτω λεπτομερώς
σεμνός	αξιοσέβαστος

Παρατηρήσεις

1. Να αποδώσετε στη Νέα ελληνική το παρακάτω χωρίο του αποσπάσματος «*Καίτοι ύμεις τίνα τρόπον ... τής πόλεως δόξετ' είναι*»

Μονάδες 10

2. Να αναφερθείτε στο περιεχόμενο του όρκου που έδιναν οι Αθηναίοι πολίτες κατά την ενηλικίωσή τους έτσι, όπως παρατίθεται στο παραπάνω απόσπασμα.

Μονάδες 10

3. α) Να εντοπιστεί από όλο το κείμενο το κύριο όνομα γ' κλίσεως και να δοθεί η κλητική ενικού.

Μονάδα 1

3. β) **ἄξιον γὰρ ὅμως καίπερ ... ἐξ ἀρχῆς ταῦτα κατασκευασάντων.** Να εντοπίσετε τις μετοχές του παραπάνω χωρίου και να γράψετε το θηλυκό γένος στην ίδια πτώση και αριθμό. Έπειτα, να εντοπίσετε τη δεικτική αντωνυμία και να γράψετε την ονομαστική ενικού του θηλυκού γένους.

Μονάδες 3

3. γ) **ἀνθ' ὧν δικαίως ἂν αὐτὸν καὶ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὑπὲρ τῶν θεῶν τιμωρήσασθε.** Να δοθεί ο συγκριτικός αριθμός του επιρρήματος. Έπειτα, να γράψετε το β' ενικό προστακτικής του ρήματος στον ίδιο χρόνο και φωνή.

Μονάδες 2

3. δ) **ὕμῖν γὰρ ἔστιν ὄρκος, ὃν ὀμνύουσι πάντες οἱ πολῖται, ἐπειδὴν εἰς το Ληξιαρχικὸν γραμματεῖον ἐγγραφῶσι καὶ ἔφηβοι γένωνται.** Να γράψετε το β' ενικό της προστακτικής του ίδιου χρόνου των υπογραμμισμένων τύπων.

Μονάδες 3

3. ε) Να γράψετε το απαρέμφατο Παρακειμένου του υπογραμμισμένου τύπου του κειμένου στην άλλη φωνή.

Μονάδα 1

4. α) **οἷς ἂν προσέχητε, τὰ δίκαια ποιήσετε καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις σεμνοὶ καὶ ἄξιοι τῆς πόλεως δόξετε εἶναι.** Να εντοπίσετε τον υποθετικό λόγο του χωρίου, να καταγράψετε την υπόθεση και απόδοσή του και να καταγράψετε το είδος του.

Μονάδες 2

4. β) Να τρέψετε τον υποθετικό λόγο της προηγούμενης άσκησης έτσι, ώστε να δηλώνει το Αντίθετο του Πραγματικού.

Μονάδες 3

4. γ) Να συντάξετε πλήρως τους έντονα μαυρισμένους όρους της άσκησης 4 α.

Μονάδες 3

4. δ) **ἀνθ' ὧν δικαίως ἂν αὐτὸν καὶ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὑπὲρ τῶν θεῶν τιμωρήσασθε.** Να προσδιορίσετε το είδος του μορίου ἂν (υποθετικό, δυνητικό, αοριστολογικό) και να δικαιολογήσετε την απάντησή σας

Μονάδες 2